

UK v Praze Pedagogická fakulta
OPONENTSKÝ POSUDEK DISERTAČNÍ PRÁCE

Autor: Mgr. Lenka Jirušková

Téma práce: Smysl pro soudržnost a adherence ke zdravému životnímu stylu u akademických pracovníků ve věkové kategorii 46 – 54 let

Předkládaný text je klasicky strukturován do části předkládající teoretické uvedení do problematiky zdravého životního stylu v kontextu se základními tématy salutogenetického pojetí, tj. problém osobní pohody, faktoru stresu a nezdolnosti (soudržnost, hardiness).

Druhá část teoretického bloku se orientuje pohybovou aktivitou a vlivem pohybové aktivity na zvýšení kvality života. Třetí část se již úzce orientuje na zmapování základních problémů související se zdravím ve věkové skupině osob 45 až 56 let, včetně důsledků stárnutí a čtvrtá část je věnována profesní skupině „ vysokoškolský učitel“.

Praktická část sleduje hlavní cíl práce, roli osobní nezdolnosti typu pro soudržnost a adherenci ke zdravému životnímu stylu vysokoškolských učitelů UK v Praze ve věku 45 – 56 let.

Zvolené téma je aktuální vzhledem k věkové skladbě - nejen u vysokoškolských učitelů, ale také obecně demograficky.

Základní přínos předložené práce je v zmapování dosud nesledovaného vzorku profesní populace – vysokoškolský učitel v souvislosti se smyslem pro soudržnost a adherenci (ke zdravému životnímu smyslu), navíc získaná data lze dále využít k sekundární analýze dat, porovnání s jinými profesemi a věkovými skupinami. Vzhledem ke kvalitně podloženému výzkumu – využití standardizovaných metod Stress Profile, SOC, SCL – 90 a poznatků získaných dotazníkem o zdravotním stavu včetně deníku pohybové aktivity, jsou výsledky kvalitní a využitelné pro další výzkumná šetření, zejména zjišťování míry Stress Profile a SOC u dalších profesí.

Mnohé empirické výzkumy (Vandervoort, 1999) ukazují, že existuje úzká souvislost mezi kvalitou sociální opory na jedné straně a mentálním a somatickým zdravím na straně druhé a to po celý život. Jaký je názor autorky na příčinu? Vzniká vše podstatné už v ranném dětství

(vazba na matku), nebo v dospívání (sociální opora od rodičů, přátelé), ale ve vyšším věku – autorkou sledovaném - má zásadní vliv struktura sociální opory (bohatost sítě sociálních vazeb), nebo kvalita sociální opory (zejména emocionální opora) ?

V otázce smyslu života, což souvisí se sledovaným šetřením metody SOC, postrádám v textu i v literatuře odkaz a využití poznatků V.E. Frankla, například jeho věkové rozvržení míry šetření míry smyslu života u jednotlivých věkových skupin, jaká je souvislost s šetřeními A. Antonovského? Rovněž jsem postrádal více dat o partnerském, ev. rodinném zakotvení zkoumaného vzorku učitelů v souvislosti se životním stylem.

Předkládaná disertace splňuje nároky kladené na tuto práci. Smysluplné a využitelné jsou zejména data výzkumného šetření, které lze dále využívat a provázat s dalšími výzkumy u jiných profesních skupin i v mezinárodním srovnávání.

V Praze

PhDr. Jiří Kučírek, Dr.